

Norsk Tannvern

Norsk Tannvern – styrets beretning 2013 - 2015

Oslo 18.03.2015

Innhold

NORSK TANNVERN - STYRETS BERETNING 2013 – 2015	2
Perioden mars 2013 til mars 2015	2
Organisasjonen.....	2
Medlemmer og abonnenter.....	2
Generalforsamling.....	2
Strategisk plan.....	2
Styre.....	2
Sekretariatet.....	2
Norsk Tannverns kontaktutvalg for folkehelsearbeid	3
Organisasjon Representant.....	3
Økonomi.....	3
Norsk Tannvern – senter for kunnskapsformidling.....	4
Veiviser til god tannhelse	4
Nytt materiell	4
Materiell i samarbeid med andre.....	5
Prosjekt Fluorisaurusen Bronto.....	5
Pedagogisk veiledning	5
www.tannvern.no	6
Markedsføring og kommunikasjon.....	6
Munnpleien	6
Seminar.....	7
Samarbeid og samhandling	7
Tannhelsetjenestens folkehelsenettverk	7
Samarbeid med helsesøstre	7
Kostforum.....	8
Framtidsutsikter	8

NORSK TANNVERN - STYRETS BERETNING 2013 – 2015

Perioden mars 2013 til mars 2015

Organisasjonen

Norsk Tannvern er en frivillig organisasjon som arbeider for god helse i befolkningen gjennom å bedre tannhelsen. Visjonen for arbeidet er «Tenner for livet».

Medlemmer og abonnenter

Norsk Tannvern har 111 ordinære personlige medlemmer (87 tannleger, 24 tannpleiere) Andre medlemmer er: 1 apotek, 5 skoler, 9 institusjoner/organisasjoner, 9 bedrifter og 717 helsestasjoner. Den offentlige tannhelsetjenesten er den største bidragsyteren, enten gjennom kjøp av tjenester og/eller som abonnenter på bladet Munnpleien, som sendes til ca. 600 tannklinikker.

Generalforsamling

Generalforsamlingen, som består av foreningens medlemmer, avholdes annethvert år. Forrige generalforsamling ble avholdt 20. mars 2013. Beretningen dekker perioden fra generalforsamlingen i 2013 til mars 2015.

Strategisk plan

Strategisk plan for Norsk Tannvern for perioden 2013 – 2016 ble vedtatt av generalforsamlingen i 2013. Planen og foreningens vedtekter har vært retningsgivende for styrets virksomhet. På grunnlag av strategiplanen har det hvert år blitt utarbeidet en handlingsplan som fungerer som «huskeliste» for daglig leder.

Styre

Styret har det overordnede ansvar for foreningens virksomhet. I beretningsperioden har styret bestått av:

- Berit Binde, leder
- Rigmor Moe, nestleder
- Camilla Hansen Steinum, styremedlem
- Grete Tungevang Brudeseth, styremedlem
- Hilde Aga, varamedlem
- Jie-Yuan Wu, varamedlem

Det har vært avholdt ni styremøter i perioden.

Sekretariatet

Norsk Tannverns sekretariat ledes av daglig leder, som også er også redaktør av bladet Munnpleien. Daglig leder av Norsk Tannverns sekretariat er Bente Stuveseth. Styreleder deltar ved behov i det løpende arbeidet.

Det kjøpes eksterne tjenester for lagerhold, webtjenester, regnskapsføring og revisor.

Norsk Tannverns kontaktutvalg for folkehelsearbeid

Kontaktutvalget er oppnevnt av styret etter forslag fra organisasjoner/institusjoner som er opptatt av helsefremmende og forebyggende arbeid innen tannhelsesektoren og folkehelsearbeid generelt. I henhold til retningslinjene skal utvalget først og fremst være en møteplass der medlemmene kan drøfte aktuelle spørsmål og holde hverandre oppdatert om prosjekter og lignende.

Organisasjon

Norsk Tannvern
Den norske tannlegeforening
Norsk Tannpleierforening
Fylkestannlegenes kontaktutvalg
Actavis as
Colgate Palmolive Norge as
Lilleborg as
Lilleborg as*
Unilever HBC (Zendium)
Det odontologiske fakultet, UiO
Det medisinsk-odontologiske fakultet, UiB
Institutt for klinisk odontologi, UiT
Høgskolen i Hedmark
NSFs landsgruppe av helsesøstre
Parat
Helsedirektoratet **
Melk.no ***

Representant

Øyvind Asmyhr, leder
Camilla Hansen Steinum
Hilde Aga
Berit Binde
Maria Tverraaen Moen
Trude Haugsdal
Renate Nylund Derås
Norun Staxrud Jetlund
Torbjørn Wilhelmsen
Nina J Wang
Gro Stenerud
Linda Stein
Kari Elisabeth Dahl
Nina Misvær
Gerd Bang Johansen
Berit Staff Johnsen
Kaja Helland-Kigen

* Etter sammenslåingen mellom Lilleborg og Jordan, er Lilleborg as representert med en tannfaglig medarbeider og en produktspesialist.

** Helsedirektoratet valgte i 2014 å ikke fortsette med representant i Kontaktutvalget.

*** Melk.no har valgt å melde seg ut av Norsk Tannvern, både kontaktutvalget og redaksjonskomiteen.

Kontaktutvalget har hatt fire møter i perioden. Til alle møtene har det vært invitert eksterne foredragsholdere og deltakere som har bidratt til debatten. Følgende temaer har bl.a. vært diskutert i perioden: Norsk Tannverns rolle i folkehelsearbeidet, tannhelsetjenestens deltagelse i helsedebatten, hvordan bruke sosiale medier for å formidle tannhelse- og folkehelsebudskapet, status for informasjon om bruk av fluor samt fluoranbefalinger videre.

Økonomi

Norsk Tannverns inntekter, utover salgsinntekter fra materiell og annonser, består av kontingent og prosjektstøtte. Når det gjelder kontingent/abonnementsavgift, er den offentlige tannhelsetjenesten og Den norske tannlegeforening de største bidragsyterne. I beretningsperioden har dessuten Helsedirektoratet bidratt med betydelige midler knyttet til oppdrag, både til Munnpleien og andre prosjekter som det har vært søkt om tilskudd til. Femten fylker bidrar med et fast beløp per innbygger per år. Beløpet indeksreguleres årlig per 1. januar. Fire fylker har andre ordninger og bidrar ikke på samme nivå som de andre. Beløpene indeksreguleres. Bidragene er en kompensasjon for Norsk Tannverns rådgivende tjenester, utvikling av materiell og produksjon av bladet Munnpleien,

som sendes til alle offentlige tannklinikker. Den norske tannlegeforenings bidrag justeres årlig i takt med prisutviklingen.

Norsk Tannvern – senter for kunnskapsformidling

Norsk Tannverns sekretariat fungerer som et idésenter for alle som har behov for informasjon, veiledning og materiell til bruk i forebyggende tannhelsearbeid. Brukerne er i første rekke tannhelsetjenesten, men også helsestasjons- og skolehelsetjenesten samt pedagogisk personell henvender seg til Norsk Tannvern.

Veiviser til god tannhelse

Ved utvikling og produksjon av pedagogisk materiell blir vår veiviser til god tannhelse lagt til grunn:

- Sunn mat til faste tider – godt for kropp og tenner
- Vann som tørstedrikk mellom måltidene – og om natten
- Tannpuss og fluor – morgen og kveld

Nytt materiell

Følgende brosjyremateriell er revidert i beretningsperioden:

- Første besøk på tannklinikk
- Pass og puss fra første tann
- Tannpleie i eldre år
- Syreskader

Følgende materiell er oversatt til 31 språk i perioden:

- Traumeplakat

Brosjyrene:

- Første besøk på tannklinikk
- Pass og puss fra første tann
- Tannpleie i eldre år
- Syreskader
- Tannkjøttssykdommer
- Tannimplantater

"Veiviser til god tannhelse" er oversatt til 16 språk.

Følgende materiell er produsert i perioden:

- Roll-up om syreskader
- Nye tanntroll
- Firisler
- Hvite tannbørster for demonstrering av tannpuss

Følgende materiell er lagt ut på nettsiden for gratis nedlasting:

- Traumeplakat
- «Historien om Bronto» i sin helhet på Brontosidene
- Bronto i aksjon
- Bronto tannstell, animasjon om tanntråd og tannpuss med fluor
- Manus til Brontosangen
- Brontoplakater
- DVD om fluorisaurusen Bronto
- Brontos Tannpusse-/huske-/gjøresang
- «Reisen til Helseland» i sin helhet
- Happy teeth
- Tannutvikling og tannframbrudd
- PysjPopBaluba 2006 og 2007
- Alle klistremerkene
- Munnstellkortene

Nye profileringsprodukter i perioden:

- Orange bærenett
- Orange minnepinner
- Piquet-skjorter med logotann
- Nøkkelholder med gulltann

Materiell i samarbeid med andre

I samarbeid med Tannhelsetjenesten i Buskerud FKF har Norsk Tannvern laget fem filmer til kvalitetsutviklingsarbeid for tannhelsepersonell. Filmene kan lastes ned gratis fra TKØs og Norsk Tannverns nettsted.

Prosjekt Fluorisaurusen Bronto

Prosjektet er et samarbeid mellom forfatteren Bente Roestad og Norsk Tannvern og er basert på en avtale for fem år av gangen, første gang inngått fra 1. januar 1996. Avtalen gir Norsk Tannvern begrenset bruksrett til fluorisaurusen Bronto som er gjennomgangsfigur i materiell for barn i alderen 3–10 år. Bronto-produktene bygger på helsemyndighetenes retningslinjer for helsefremmende og forebyggende arbeid. Gjennom årene er det utviklet en rekke produkter som: kosedyr, hånddukke, spellemann, arbeidshefte, plakater, bok, video, CD, klistremerker, fargebok, malekort og melketannglass med historien om Bronto og Tannfeen. Med tillatelse fra Bente Roestad og mot en rimelig godtgjøring til Norsk Tannvern, er Bronto kostymet kopiert i Troms. Troms fylkeskommune betaler en årlig sum i 4 år som en bruksrett for Bronto. Kostymet ferdigstilles i begynnelsen av 2015.

Pedagogisk veiledning

Denne virksomheten foregår for det meste ved svar på henvendelser til Norsk Tannverns sekretariat. Norsk Tannvern bidrar med informasjon, veiledning og materiell. Daglig leder mottar flest henvendelser fra skoler, barnehager og helsestasjoner. Disse blir anbefalt å ta kontakt med nærmeste offentlige tannklinikk. Ved etterspørsel etter produkter blir de fortrinnsvis veiledet til å bruke nettsidene hvor nettbutikken er tilgjengelig. Unntaksvis sender Norsk Tannvern ut gratis

materiell. Det har vært økende kontakt med de odontologiske utdanningene, og de får ofte tilsendt gratis materiell tilpasset den aksjonen som planlegges.

www.tannvern.no

Nettstedet har i beretningsperioden blitt videreutviklet og forbedret. Trine Suphammer er web-administrator, og Norsk Tannvern har gjort en betydelig investering i utvikling og vedlikehold av nettstedet.

Materielloversikten er nå nettbutikken på nettstedet. Det fordrer at alle brukere registrerer seg, for deretter å legge varer i handlekurven som går rett til Distribusjonspartner. Nyheter og kampanjer blir markert på forsiden. Aktuelle tilbud om plakater, brosjyrer og filmer for gratis nedlasting, samt om Brontoaktivitetene, er tilgjengelig i egne faner på nettstedets forside.

Markedsføring og kommunikasjon

En viktig del av synliggjøringen av Norsk Tannvern og markedsføring av produktene er daglig leders/styreleders deltakelse i møter, kurs og utstillinger for tannhelsepersonell og samarbeid med tannhelsetjenesten. Norsk Tannvern har i perioden blant annet vært til stede ved fylkestannlegemøter, årlige helsesøsterkongresser, NTpFs fagkurs, Nordental og Samfunnsodontologisk forum. Norsk Tannvern deltar på møter i Helsedirektoratet når det er folkehelsekampanjer og får dermed mulighet til påvirkning sammen med andre frivillige organisasjoner. Norsk Tannvern har vært invitert til to dialogmøter med ledelsen på tannhelsefaglig avdeling i perioden.

Materiell sendes tannpleierutdanningene i Bergen, Oslo, Tromsø og Hedmark og Norsk Tannvern sponser vannflasken "Vann er tingen" til studentlunsjen for avgangstannlegestudentene. Materiell sendes også ved forespørsel til videregående skoler med utdanning av tannhelsesekretærer. I tillegg har daglig leder årlig besøk av avgangstannpleierstudentene fra Oslo hvor hun redegjør for Norsk Tannverns plass i det nasjonale folkehelsearbeidet.

Det helsefremmende arbeidet er en naturlig del av den daglige virksomheten for tannhelsepersonell, enten på tannklinikken eller i samarbeid med andre yrkesgrupper. Det er grunnlaget for alt salg og markedsføring av produkter. Norsk Tannvern imøtekommer behovet for nye produkter som er i takt med tiden, for å holde motivasjon og interesse for det helsefremmende arbeidet levende. Norsk Tannvern tilstreber til enhver tid å ha profileringsartikler tilgjengelig, slik at både daglig leder og styremedlemmer kan ha muligheten til å synliggjøre Norsk Tannvern på flere arenaer.

Munnpleien

Munnpleien utgis med to nummer per år og har helsepersonell, lærere og andre naturlige samarbeidspartnere som målgruppe. Hensikten er å gi et bredt bilde av aktiviteten i tannhelsetjenesten med vekt på samhandling, folkehelse og tverrfaglighet. Redaktør er daglig leder Bente Stuveseth. Redaksjonsutvalget har bestått av Reidun Stenvik, Line Schrøder Karlsen og Kaia Marie Helland Kigen som gikk ut av utvalget fra 2014. Utvalget har bistått med en fortløpende evaluering av Munnpleien og gitt råd både om innhold og utforming av bladet. Reidun Stenvik har også journalistoppgaver i bladet. Fra 2014 er Kirsten Halonen og Arnhild Sund Seim bidragsyttere som journalister i Munnpleien.

Munnpleien produseres av Trine Suphammer as som har vært en viktig samarbeidspartner for Norsk Tannvern i mange år. Trine Suphammer er produsent, journalist og fotograf. Det legges vekt på at bladet skal være mest mulig landsdekkende og at det skal speile aktiviteter der tannhelsetjenesten samarbeider med andre personellgrupper.

Bladet har et opplag på 11.000 og sendes til medlemmer og offentlige tannklinikker. Takket være et årlig tilskudd fra Helsedirektoratet sendes bladet også til helsestasjoner, til videregående skoler med helse- og oppvekstfag, til høyskoler med sykepleierutdanning og til odontologiske utdanningsinstitusjoner. Dessuten sendes Munnpleien til riksdekkende medier og diverse samarbeidspartnere.

Seminar

Tannvernseminaret i 2013 ble avholdt 12. mars i Oslo, og hadde tittelen «Fra ord til handling - Tannhelsetjenestens rolle i samhandlingsreformen». Samme komité har ansvar for planlegging og gjennomføring av årets seminar som avholdes 11. mars i Oslo. 2015-seminaret har fått tittelen «God helse for alle – utfordringer og muligheter for tannhelsetjenesten».

Samarbeid og samhandling

Norsk Tannvern har som mål å være en nyttig faginstans og premissleverandør, og samarbeider derfor både med institusjoner og organisasjoner i tannhelsetjenesten og med andre yrkesgrupper/organisasjoner/institusjoner for å fremme tannhelsen. De odontologiske fakultetene er viktige som faglige rådgivere, og ansatte ved lærestedene benyttes som ressurspersoner og samarbeidspartnere for Norsk Tannvern i utviklingen, oppdateringen og kvalitetssikringen av materiell.

Tannhelsetjenestens folkehelsenettverk

Den offentlige tannhelsetjenesten i alle fylkene har satt i gang tiltak innenfor helsefremmende og forebyggende arbeid. I 2006 ble det etablert et folkehelsenettverk, bestående av tannhelsetjenestens folkehelsekoordinatorer i fylkene.

Etter at nettverket ble formalisert, er det gjennomført regelmessige samlinger, siste gang på Gardermoen i november 2014 med tittelen «Kunnskapsutvikling, erfaringsutveksling, dialog – GODE VERKTØY». Det er fylkestannlegenes arbeidsutvalg som er ansvarlig for arrangementene. Norsk Tannvern er oppnevnt som utviklingspartner, deltar i planleggingen og har påtatt seg sekretariatsoppgaver. Helsedirektoratet støtter samlingene økonomisk.

Samarbeid med helsesøstre

I henhold til lov om tannhelsetjenesten skal den offentlige tannhelsetjenesten organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen og gi et regelmessig og oppsøkende tilbud til barn fra fødselen av. Barna innkalles til tannhelsekontroll det året de fyller tre år, og helsestasjonene er derfor en viktig samarbeidspartner for tannhelsetjenesten. Mange steder er dette samarbeidet vel etablert, men det viser seg at dette langt fra gjelder over hele landet.

Norsk Tannvern har derfor sett det som en oppgave å samarbeide med helsesøstrenes organisasjon, Faggruppen av helsesøstre NSF. Daglig leder deltar på helsesøstrenes årlige kongress med stand der

Norsk Tannvern og organisasjonens materiell blir presentert. Helsesøsterorganisasjonen blir også oppdatert via e-post om relevante produktnyheter.

Kostforum

Kostforum er en sammenslutning av fire frivillige organisasjoner som arbeider med kosthold: Kreftforeningen, Norges Diabetesforbund, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke og Nasjonalforeningen for folkehelsen. Kostforum har som formål å arbeide for at det skal bli enklere for befolkningen å ta sunne matvalg.

Norsk Tannvern har fra 2006 vært observatør i Kostforum og synes det er nyttig å delta i møtene. Kostforum har i perioden bl.a. vært opptatt av nye nordiske næringsstoffanbefalinger, prisvirkemidler som folkehelseiltak, kolesterol, mat, helse og fysisk aktivitet.

Framtidsutsikter

Styret i Norsk Tannvern legger med stolthet fram denne toårsberetningen for generalforsamlingen på vegne av foreningen. Styret innser at dagens og framtidens situasjon er sårbar. Foreningen på nasjonalt nivå er en god støttespiller for lokale tiltak i folkehelsearbeidet. Norsk Tannvern er fortsatt avhengig av at naturlige støttespillere vil bidra økonomisk til driften og gi Norsk Tannvern oppdrag slik at foreningen skal kunne opprettholde dagens nivå og leve opp til intensjonen i virksomhetsideen.

Beretningen kan bare gi et lite bilde av den innsats og entusiasme som vår daglige leder Bente Stuveseth har bidratt med. Hun profilerer Norsk Tannvern som idésenter for forebyggende tannhelsearbeid i Norge og er opptatt av å knytte kontakter i Helse-Norge. Styret ser at Norsk Tannvern gjennom sine tiltak er med på å stimulere det helsefremmende og forebyggende arbeidet i tannhelsetjenesten og medvirker samtidig til å sette tannhelse i sammenheng med det totale helsebegrepet.